

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
postmottak@fin.dep.no

Oslo, 29.09.2021
Deres ref.: 21/2550-2, Vår ref.: 21/4620
Saksbehandler: Anne Hege Tangen

Høring om IFRS 17 Forsikringskontrakter

Statistisk sentralbyrå (SSB) viser til høringsbrev av 01.07.2021 vedrørende tilpasning til IFRS 17 Forsikringskontrakter i årsregnskapsforskriftene for forsikringsforetak.

SSB støtter Finanstilsynets forslag om ikke å åpne opp for anvendelse av IFRS 17 i livsforsikringsforetakenes selskapsregnskap. Vi er imidlertid noe tvilende til forslaget om å kreve IFRS 17 i selskapsregnskapet for store skadeforsikringsforetak og tillate bruk av standarden for mellomstore og små skadeforsikringsforetak. Nedenfor følger ytterligere merknader til begge forslagene.

Livsforsikringsforetak

Finanstilsynet begrunner forslaget om ikke å åpne opp for full anvendelse av IFRS, herunder IFRS 17, med at forslaget om å innføre egne verdsettingsregler for kunderegnskapet fremmet i høringsnotat av 2. juli 2019 om garanterte pensjonsprodukter ikke er gjennomført. SSB viser i denne forbindelse til sin høringsuttalelse av 01.04.2020 om garanterte pensjonsprodukter, men trekker fram enkelte hovedpunkter:

Konsekvenser for statistikken av egne verdsettingsregler for kunderegnskapet:

- Dagens regnskapsregelverk er harmonisert med regelverket i forsikringsvirksomhetsloven. Dette er avgjørende for nasjonalregnskapet, hvor regnskapsopplysninger må kombineres med detaljerte opplysninger om forsikringsvirksomheten.
- Behandlingen av forsikringsvirksomheten i EUs nasjonalregnskapsstandard, som Norge er forpliktet til å følge, samsvarer i all hovedsak med regelverket i forsikringsvirksomhetsloven.
- Forsikringssparing utgjør en vesentlig del av husholdningens netto finansinvestering, som er en viktig styringsparameter for den økonomiske politikken.
- Dersom det innføres andre verdsettingsregler i kunderegnskapet enn i selskapsregnskapet, krever et avstemt nasjonalregnskap og kvaliteten på husholdningenes netto finansinvesteringer at SSB utvider rapporteringen fra livsforsikringsforetakene med detaljerte balanse- og strømningsstørrelser for mer- og mindreverdiene som ikke framkommer av selskapsregnskapet.

Øvrige synspunkter på egne verdsettingsregler for kunderegnskapet:

- Det er vanskelig nok å forstå sammenhengen i forsikringsselskapenes regnskaper uten at man innfører enda en verdsetting av eiendelene som tilhører forsikringskapitalen, og følgelig enda et regnskap, i tillegg til selskapsregnskapet og Solvens II.
- En rimelig fordeling av avkastningen mellom kunder og hensynet til foretakenes soliditet tilsier at det ikke bør gjøres mulig å ta ut midlertidige merverdier ved flytting til andre selskaper – noe verdsetting av langsiktige investeringer til markedsverdi kan resultere i.
- Forskjellig verdsetting i kunderegnskapet og selskapsregnskapet vil trolig medføre økte administrasjons- og forvaltningskostnader og derigjennom mindre avkastning til kundene – grunnet

utvidede regnskapskrav, tiltak for å begrense risikoen for press mot egenkapitalen som følge av flytting og økt rapporteringsbyrde til SSB.

Oppsummert støtter ikke SSB Finanstilsynets forslag om å innføre forskjellige verdsettingsregler i selskaps- og kunderegnskapet. SSB mener fortsatt at selskapsregnskapet bør være harmonisert med og bygge på de samme prinsippene som kunderegnskapet, dvs. prinsippene i forsikringsvirksomhetsloven.

En løsning hvor store livsforsikringsforetak benytter IFRS 17 i selskapsregnskapet, mens små benytter dagens regnskapsregler, vil gjøre det umulig å sammenligne regnskapene for store og små forsikringsforetak. Siden IFRS 17 bygger på skjønsmessige vurderinger, vil det heller ikke gi noen mening å sammenligne regnskapene for to selskaper som begge benytter IFRS 17. Finanstilsynet viser til at manglende sammenlignbarhet delvis kan avhjelpes gjennom å kreve at foretak som anvender IFRS 17 skal gi informasjon om kunderegnskapet i noter. I og med at kunderegnskapet kun omfatter det tekniske regnskapet i dagens regnskapsoppstilling, og IFRS 17 ikke har dette skillet mellom teknisk og ikke-teknisk regnskap, vil det ikke være mulig å avstemme opplysningene i kunderegnskapet mot et regnskap ført etter IFRS 17. Konsekvensene for nasjonalregnskapet av å innføre IFRS 17 i selskapsregnskapet vil derfor bli de samme som beskrevet i vår høringsuttalelse av 01.04.2020 om garanterte pensjonsprodukter, som er kort oppsummert ovenfor.

Finanstilsynet uttaler at ulike regnskapsprinsipper i konsern- og selskapsregnskapet vil kunne virke kompliserende for brukere av begge regnskapene. SSB antar at Finanstilsynet her tenkes på investorer, siden konsernregnskapet er av begrenset interesse for forsikringskunder og offentlige myndigheter. I og med at alle livsforsikringsselskaper er heleide datterselskaper, og derfor ikke aktuelle investeringsobjekter, vil ikke selskapsregnskapet være av nevneverdig interesse for investorene – eventuelt utover å gi mer konkret informasjon om forsikringsvirksomheten, noe et selskapsregnskap basert på IFRS 17 ikke vil gi.

Skadeforsikringsforetak

Finanstilsynet foreslår krav om IFRS 17 for store skadeforsikringsselskaper, mens mellomstore og små fortsatt skal følge dagens regler, men gis adgang til å anvende IFRS 17. Krav om anvendelse av IFRS 17 begrunnes med at det vil være en fordel for foretakene som inngår i konsern og for brukerne med samme prinsippanvendelse i konsernregnskapet og selskapsregnskapet. SSB ser at dette antakelig vil være tilfelle for konsernene, men er mer tvilende til at det vil gjelde eksterne brukere av regnskapene. Forsikringskunder og offentlige myndigheter er opptatt av selskapsregnskapet og forsikringsposter som ikke finnes i et regnskap etter IFRS 17. SSB antar derfor at Finanstilsynet med brukere også her tenker på investorer. Som for livsforsikringsselskaper er alle skadeforsikringsforetak som inngår i konsern heleide datterselskaper. Heller ikke selskapsregnskapet for skadeforsikringsforetak vil derfor være av nevneverdig interesse for investorene.

Finanstilsynet uttaler at ulik prinsippanvendelse mellom skadeforsikringsforetak som anvender IFRS 17 og foretak som anvender dagens regler kan virke kompliserende for brukerne. Det er tilfelle for SSBs bruk av selskapsregnskapene, hvor ulike regnskapsregler for store og øvrige skadeforsikringsforetak vil skape utfordringer for statistikken. Generelt har statistikken behov for ensartede regnskapsregler for å kunne gi et riktig bilde av samfunnet. Når regnskapsreglene er forskjellige, og med fundamentalt forskjellig tankegang som i tilfellet med IFRS 17 og dagens regnskapsregler, vil det ikke være mulig å sammenligne regnskapene og dermed vanskelig å sammenstille dem. I og med at IFRS 17 i stor grad er basert på skjønsmessige vurderinger, vil det heller ikke være mulig å sammenligne to foretak som begge benytter IFRS 17.

Finanstilsynet viser til at det pågår et arbeid med myndighetsrapporteringen som tar hensyn til foreslåtte regelendringer. I FORT-rapporteringen (Forsikringsselskapenes Offentlige Regnskaps- og Tilsyns-rapportering), som er et samarbeid mellom Finanstilsynet og SSB, er det lagt opp til endringer for å forsøke å imøtekomme noen av de utfordringene vi vil komme til å støte på dersom IFRS 17 tillates anvendt. Spesifikasjonskrav i en rapportering kan imidlertid ikke nøytralisere grunnleggende forskjeller i tankegangen ved utarbeidelse av regnskapet, dvs. slike forskjeller som vi har mellom IFRS 17 og dagens regnskapsregler. Følgelig vil SSB kunne få problemer med å lage statistikk for skadeforsikringsforetak dersom IFRS 17 innføres for store foretak, eller det åpnes for bruk av IFRS 17.

Finanstilsynet berører utfordringen med ulike regnskapsregelverk. I den sammenheng uttaler de at anvendelse av IFRS 17 og dagens regnskapsregler ikke nødvendigvis vil gi store beløpsmessige forskjeller. Dersom dette er korrekt, kan SSB muligens fortsatt lage en statistikk for alle skadeforsikringsforetak selv om IFRS 17 blir et krav for store skadeforsikringsforetak.

Dersom det åpnes for anvendelse av IFRS 17 i skadeforsikringsforetakenes selskapsregnskap, bør det innføres et krav om at opptjente premier og påløpte erstatninger skal spesifiseres i note. Premier og erstatninger er de eneste enkeltstørrelsene som kan gi en indikasjon på størrelsen på forsikringsvirksomheten i selskapet, og dette er opplysninger som ikke vil framkomme av et regnskap ført etter IFRS 17.

Andre kommentarer

Finanstilsynet har ikke foreslått noen endringer i oppstillingsplanene som fortsatt skal anvendes for livsforsikringsforetak og for mellomstore og små skadeforsikringsforetak. Dagens oppstillingsplaner er tilpasset regnskapsdirektivet for forsikring. For livsforsikring er oppstillingsplanen i tillegg tilpasset forsikringsvirksomhetsloven. Regnskapsdirektivet har imidlertid utspilt sin rolle, slik at en gjennomgang av oppstillingsplanene kan være hensiktsmessig.

Enkelte poster i dagens oppstillingsplan har vist seg å skape utfordringer mht. hva postene skal omfatte. Det gjelder blant annet forståelse av de ulike «Andre-postene» i resultatoppstillingen og manglende spesifisering av bankinnskudd i balanseoppstillingen. Videre framstår enkelte poster i dag som overflødige grunnet utvikling i regnskapsregler.

Utdrag fra oppstillingsplanen for resultatet for livsforsikringsforetak:

- 4. Andre forsikringsrelaterte inntekter
- 9. Forsikringsrelaterte driftskostnader
- 10. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader
- 13. Andre inntekter

Utdrag fra oppstillingsplanen for resultatet for skadeforsikringsforetak:

- 2. Andre forsikringsrelaterte inntekter
- 4. Forsikringsrelaterte driftskostnader
- 5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader
- 9. Andre inntekter
- 10. Andre kostnader

Innspill til oppstillingsplanen for balansen for livs- og skadeforsikringsforetak:

Bankinnskudd som betraktes som investeringer skal i oppstillingsplanen føres under poster benevnt «Utlån og fordringer». Dette har vi erfart at ikke blir forstått av alle foretak, slik at bankinnskudd med fordel kan føyes til i teksten.

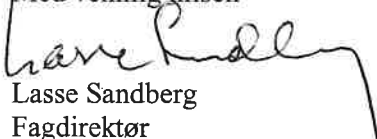
Postene

- 5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter
- 18. Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter

framstår i dag som overflødige grunnet utvikling i regnskapsregelverket

SSB imøteser en gjennomgang av oppstillingsplanene.

Med vennlig hilsen

Lasse Sandberg
Fagdirektør

Anne Hege Tangen
Seniorrådgiver

